

[Helge Madsen.]

og derfor kan vi se med sympati på lovforslaget.

Det står så tilbage at undersøge, om den ligestilling, der er tale om, er ønskelig, og jeg har af de tidligere ærede ordførere fået indtryk af, at netop dette statsgymnasium ligger på en plads, som hidtil har været forsømt i denne retning.

Vi er fra vor side betænkelige ved denne udvidelse af statens opgaver; jeg ser ganske vist, at man på bilag nr. 5 har opført noget, som man kalder for et retsstatstilskud til skolen. Det er nu kr. 000, så for så vidt har sætternissen jo ramt det rigtige: det er vor principielle indstilling. Men vi erkender, at forudsætningerne for inddragelse af stats-tilskuddene i dag ikke er tilstede. Vi ved, at de private skoler og gymnasier i dag står i en konkurrence med de offentlige, hvor de har meget vanskeligt ved at klare sig.

Vi beklager meget, om nu også denne private institution må give op og gå over til en driftsform, som vel bliver billigere for dem, der søger skolen, men må befrygtes at blive dyrere for samfundet som helhed. Hvis det i udvalget viser sig, at der ikke er mulighed for — det ønsker vi undersøgt — at bevare gymnasiet som privat institution, må der ses nærmere på det nybygningsprogram, der er omtalt bl. a. af det ærede medlem hr. Bomholt, der nævnte beløbet 360 000 kr., som jo er elastisk opad; der er ingen, der kan sige, hvor meget det nu viser sig at være vokset til. Der må også ses på tilskuddet på de 200 000 kr. fra kommuner og amter. Jeg synes, det fremgår af bemærkningerne, at dette tilskuds placering på de forskellige organer nok ikke er helt i orden endnu.

Vi vil gerne i et udvalg have undersøgt de spørgsmål, som jeg her har berørt, og navnlig også se på muligheden for at bevare gymnasiet som privat gymnasium fremover.

Inger Merete Nordentoft: På mit partis vegne skal jeg tilsige støtte til dette lovforslags gennemførelse. Vi finder, at det er en naturlig udvikling, at dette gymnasium nu overtages af staten. Det havde været rimeligt, om staten fra begyndelsen havde anlagt et gymnasium i Vestjylland, således at det ikke havde været nødvendigt for befolkningen at yde de store ofre, den har ydet til Vestjydsk Gymnasium. Gymnasiet er et udmærket gymnasium, der i skolekredse har ry for at være en god skole, og vi er tilfredse med, at denne skole nu bliver en statsskole.

Det er rigtigt, hvad flere af de ærede ordførere har påpeget, at i de tyndt befolkede

egne er skolevæsenet her i landet ikke så vel udbygget, som det burde være. Jeg har i nogen grad fornemmelsen af, at man har ment, at det var så vel udbygget, som det kunne være. Dette er efter min opfattelse forkert. Jeg vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at i et land som Sovjetunionen, hvor man har langt mere tyndtbefolkede egne, langt større praktiske vanskeligheder at overvinde, er det lykkedes at gennemføre en hverdagsundervisning selv i de mest tyndtbefolkede egne, og der står man overfor i nær fremtid at indføre syvklasset skolegang i alle egne. D. v. s., at vanskelighederne ved de tyndtbefolkede egne kan overvindes i det øjeblik, man har forståelsen af, hvor vigtigt det er, at alle landets børn får adgang til en undervisning, der er i samklang med de muligheder, skolen har i dag, og de krav, som samfundet stiller til den voksne samfundsborger.

Det ærede medlem hr. Helge Madsen mente, at det kunne blive for dyrt, at staten overtog denne skole, og at det kunne fordyre undervisningen. Det har jo ikke vist sig, at det er dyrere for staten at drive skoler, end det er for private skolekredse; det har heller ikke vist sig at være billigere for staten. Selve en skoles arbejde kan jo aldrig vurderes i kroner og øre. Den oplysning, man ønsker at give det danske folks børn og unge, kan vanskeligt vurderes i kroner og øre. Der har hidtil både her i tinget og i kommissionerne nok været uenighed om, hvor meget der skulle ofres på skolen, men der har alligevel indenfor partierne været enighed om, at dette at sikre børnene i by og på land en tidssvarende undervisning var en opgave, som man måtte samle sine kræfter om. Jeg vil tilsige mit partis støtte til løsningen af denne opgave både i den foreliggende sag og også i fremtidige skolesager.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for den forståelsesfulde måde, hvorpå de har taget imod dette lovforslag, som jo ganske afgjort er noget af en hjertesag for mange, også for adskillige her i salen.

Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Bomholt siger, at sagen for så vidt ikke er af ny dato, som undervisningsministeren, som der står i bemærkningerne til lovforslaget, allerede i efteråret 1948 modtog et ændragende om, at gymnasiet med tilhørende kostafdeling måtte blive overtaget af staten og fremtidig drevet som en statsskole. Da så gymnasieudvalgets betænkning forelå i juni måned 1951, var det, at vi efter det,